

УДК 343.131:378.14

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2020.12.22>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ СЛІДЧИХ І ДІЗНАВАЧІВ ДЛЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Мовчан Анатолій Васильович,

orcid.org/0000-0002-6997-6517

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри

оперативно-розшукової діяльності

(Львівський державний університет
внутрішніх справ, м. Львів, Україна)

У статті розглянуто актуальні питання підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України. Підкреслюється, що у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (далі – Закон) перед закладами вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України стоїть завдання щодо проведення спеціалізації близько 40 тисяч оперативних працівників та інших категорій працівників поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, а також підготовки дізнавачів на рівні бакалаврів.

Метою статті є дослідження актуальних питань підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування Національної поліції в контексті прийняття зазначеного Закону.

Проаналізовано організаційно-правові засади підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування. Одним із видів професійної підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України є підготовка працівників поліції у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Зазначається, що останніми роками в Україні триває активна громадська дискусія щодо необхідності реформування юридичної освіти. На мою думку, реальна конкуренція закладів вищої освіти має стати рушієм розвитку юридичної освіти та підвищення якості підготовки випускників-юристів.

Визначено особливості підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування Національної поліції в контексті прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». Підкреслюється, що здобуття професії слідчого передбачає необхідність отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» зі ступенем магістра, для призначення на посаду дізнавача підрозділу досудового розслідування необхідно мати вищу освіту зі ступенем бакалавра за спеціальністю «Право» або «Правоохоронна діяльність».

Ключові слова: кримінальний проступок, слідчий, дізнавач, вища юридична освіта, право, підготовка фахівців.

**CURRENT ISSUES OF TRAINING OF INVESTIGATORS
AND INQUIRY OFFICERS FOR PRE-TRIAL INVESTIGATION INSTITUTION
BODIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE**

Movchan Anatolii Vasylovych,
Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Professor at the Department of
Operational and Investigative Activities
(Lviv State University of Internal Affairs,
Lviv, Ukraine)

The article considers topical issues of training specialists for the pre-trial investigation bodies of the National Police of Ukraine. It is emphasized that in connection with the adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine to Simplify Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses" higher education institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are tasked with specializing about 40 000 operatives and other categories. Police officers who will investigate criminal offenses, as well as training inquiry officers at the bachelor's level.

The purpose of the article is to study the current issues of training of investigators and inquiry officers for the pre-trial investigation bodies of the National Police in the context of the adoption of this Law. The organizational and legal bases of training of investigators and inquiry officers for pre-trial investigation bodies are analyzed.

One of the types of professional training of specialists for the pre-trial investigation bodies of the National Police of Ukraine is the training of police officers in higher education institutions with specific training conditions. It is noted that in recent years in Ukraine there has been an active public debate on the need to reform legal education. In our opinion, the real competition of higher education institutions should become the engine of the development of legal education and improving the quality of training of law graduates.

The peculiarities of training of investigators and inquiry officers for the pre-trial investigation bodies of the National Police in the context of the adoption of the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine to Simplify the Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses" are determined. Acquisition of positions of investigators presupposes the presence of higher legal education in the specialty "Law" with a master's degree, for appointment to the position of investigators it is necessary to have a higher education with a bachelor's degree in "Law" or "Law Enforcement".

Key words: criminal offense, investigator, inquiry officers, higher legal education, law, training.

Вступ. 22 листопада 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (далі – Закон про кримінальні проступки), який набрав чинності з 1 липня 2020 року.

Згідно вимог зазначеного Закону кримінальним проступком є діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у вигляді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (51 тисяча гривень) або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Водночас злочини поділяються залежно від строку покарання у вигляді позбавлення волі та розміру штрафу на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі [1].

До кримінальних проступків запропоновано віднести такі поширені злочини як некваліфіковані крадіжки, шахрайство, незаконні дії з наркотичними засобами без

мети збуту, хуліганство тощо. Кримінальні проступки є досить широко застосовуваним інститутом у системі загального та континентального права. У більшості розвинених країн світу історично склалася практика, коли в разі вчинення діяння невеликої тяжкості, яке не несе великої суспільної небезпеки та за вчинення якого передбачене менш суворе покарання, ніж за злочин, розслідування проводиться за спрощеною процедурою.

У зв'язку з прийняттям Закону про кримінальні проступки перед закладами вищої освіти (далі – ЗВО) системи МВС України стоїть завдання щодо проведення спеціалізації близько 40 тисяч оперативних працівників та інших категорій працівників поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, а також підготовки дізнавачів на рівні бакалаврів [2, с. 3].

Окремі питання підготовки фахівців для органів досудового розслідування розглядали у своїх статтях О.В. Авраменко, О.М. Бандурка, І.В. Басиста, Ю.Г. Барабаш, О.В. Баулін, Р.І. Благута, С.П. Головатий, В.Я. Горбачевський, Д.І. Йосифович, О.В. Капліна, В.О. Кучер, Б.В. Малишев, Д.П. Письменний, М.А. Погорецький, О.П. Подцерковний, В.В. Сокурєнко, О.Ю. Татаров, В.В. Топчій, Л.Д. Удалова, В.І. Фаринник, Д.В. Швець, В.В. Черней, С.С. Чернявський, М.С. Цуцкірідзе та інші автори.

Метою статті є дослідження актуальних питань підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування Національної поліції в контексті прийняття Закону про кримінальні проступки.

1. Організаційно-правові засади підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про Національну поліцію» у складі поліції функціонують органи досудового розслідування [3]. Згідно статті 38 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) органами досудового розслідування є органи, які здійснюють досудове слідство і дізнання [4]. Досудове слідство в системі Національної поліції здійснюють слідчі підрозділи, а дізнання – підрозділи дізнання або уповноважені особи інших підрозділів органів Національної поліції.

Згідно п. 17 ч. 1 ст. 3 КПК України слідчий – це службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу, який здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, Головного підрозділу детективів, підрозділу детективів, відділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, уповноважена в межах компетенції, передбаченої КПК, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень [1].

Кваліфікаційні вимоги для зайняття посади слідчого передбачають наявність вищої юридичної освіти ступеня вищої освіти спеціаліст, магістр за спеціальністю «Право» («Правознавство»).

Відповідно до п. 4-1 ч. 1 ст. 3 КПК України дізнавач – це службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, який здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, у випадках, встановлених КПК України, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені в межах компетенції, передбаченої КПК, здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків [1].

Кваліфікаційні вимоги для зайняття посади дізнавача передбачають наявність ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю «Право» або «Правоохоронна діяльність».

Одним із видів професійної підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України є підготовка поліцейських у ЗВО зі специфічними

умовами навчання. До ЗВО МВС України, які здійснюють підготовку поліцейських, можуть бути зараховані громадяни України, яким станом на 31 грудня року вступу виповнюється 17 років. Підготовка фахівців за державним замовленням у ЗВО МВС України, які здійснюють підготовку поліцейських, проводиться на підставі контракту про здобуття освіти, який укладається між навчальним закладом, відповідним органом поліції та особою, яка навчається [3].

Розподіл випускників ЗВО МВС України, що здійснюють підготовку поліцейських, які навчаються на денній формі навчання за державним замовленням, здійснюється комісіями з персонального розподілу з урахуванням інтересів служби відповідно до набутої випускником кваліфікації, спеціальності та спеціалізації. Порядок добору, направлення та зарахування на навчання до ЗВО МВС України, які здійснюють підготовку поліцейських, встановлює Міністерство внутрішніх справ України.

Післядипломна освіта поліцейських здійснюється на загальних засадах, визначених Законом України «Про вищу освіту», з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про Національну поліцію», і складається з: 1) спеціалізації; 2) перепідготовки; 3) підвищення кваліфікації; 4) стажування. Післядипломна освіта поліцейських може здійснюватися безпосередньо в підрозділах поліції або в навчальних закладах, у тому числі на договірних умовах.

Слід зазначити, що в Україні останніми роками розгорнулася активна публічна дискусія щодо необхідності реформування юридичної освіти. Згідно змін до Конституції України 2016 року з'явилися терміни «правнича професія», «правнича допомога», а регулювання статусу суддів, прокурорів та адвокатів передбачено в розділі Конституції під назвою «Правосуддя». Водночас в Основному Законі залишився без змін термін «вища юридична освіта». На шпальтах юридичних видань та в інформаційному просторі України активно просувається твердження щодо необхідності реформи юридичної освіти. Основні ідеї такого реформування зводяться насамперед до трьох ключових пунктів:

1) ввести Єдиний державний кваліфікаційний іспит у формі тесту для випускників юридичних ЗВО;

2) зробити юридичну освіту більш практично орієнтованою;

3) скоротити кількість ЗВО, які займаються підготовкою юристів, за допомогою оновлення системи органів державного контролю за якістю освіти.

Крім того, було розроблено низку проєктів нормативно-правових актів щодо реформування юридичної освіти в Україні, зокрема:

– проєкт Концепції вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника відповідно до європейських стандартів вищої освіти та правничої професії, підготовлений Робочою групою на базі МОН [5];

– проєкт Концепції реформування юридичної освіти, розроблений Міністерством юстиції та МОН [6];

– проєкт Закону про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії (реєстраційний № 7147 від 28.09.2017) [7];

– проєкт Закону про юридичну освіту та юридичну (правничу) професію (реєстраційний № 7147-1 від 17.10.2017) [8];

– проєкт Концепції розвитку юридичної освіти, розроблений та обговорений на робочих зустрічах народних депутатів України спільно з експертами у галузі права та вищої освіти [9].

Концепція розвитку юридичної освіти передбачає такі цілі:

– держава контролює якість результатів навчання в правничих школах через ефективність системи зовнішнього забезпечення якості вищої юридичної освіти;

- система та структура підготовки правників відповідають міжнародним стандартам і сучасним потребам демократичного суспільства;
- система конкурсного вступу до правничих шкіл забезпечує відбір вмотивованих і підготовлених осіб, спроможних здобувати вищу юридичну освіту;
- освітні програми правничих шкіл забезпечують високу якість підготовки правника;
- побудована система післядипломної освіти правників та освіти впродовж життя;
- мережа правничих шкіл відповідає міжнародним стандартам і потребам суспільства;
- вища юридична освіта надається високопрофесійними та вмотивованими викладачами;
- правничі школи готують правників з розумінням професійної відповідальності за впровадження верховенства права;
- правничі школи готують правників з високими етичними та моральними цінностями;
- правничі школи є потужними центрами наукового, освітнього та інноваційного розвитку [9].

Водночас у публікаціях правників спостерігаються суттєві розбіжності щодо можливих шляхів реформування юридичної освіти в Україні. Так, Ю.Г. Барабаш провів аналіз проекту Концепції реформування юридичної освіти в Україні, в якому, зокрема, зазначається, що відповідно до чинного КПК в багатьох питаннях слідчий не є самостійним суб'єктом кримінального провадження, а його важливі дії погоджуються прокурором, який може скасовувати рішення слідчого, в інших же після погодження прокурором-процесуальним керівником необхідно отримати ухвалу слідчого судді (коли йдеться про обмеження основних прав і свобод).

Науковець вважає, що визначальною умовою для зайняття посади слідчого має бути проходження спеціальної підготовки у відповідних поліцейських академіях. При цьому це може бути як правник, так і спеціаліст іншого профілю, який повинен володіти достатнім обсягом юридичних знань в галузі конституційного права, кримінального права та процесу й інших дисциплін [10, с. 31]. На мою думку, слідчий повинен мати вищу юридичну освіту ступеня вищої освіти спеціаліст, магістр за спеціальністю «Право» («Правознавство»), яку він може отримати як у ЗВО МВС України, так і в юридичних ЗВО МОН України.

Як підкреслює керівник Головного слідчого управління Національної поліції України М.С. Цуцкірідзе, «93% усіх кримінальних правопорушень розслідують слідчі Національної поліції, а успішні адвокати, прокурори, судді – це переважно ті, хто працював у слідстві, хто пройшов через виїзди на місця подій і витримав роботу в колосальному навантаженні» [11].

Що стосується самостійності слідчого як суб'єкта кримінального провадження, я підтримую В.В. Сокурєнка, який пропонує розширити повноваження слідчого, зокрема, надати йому право самостійно приймати рішення щодо застосування таких видів запобіжних заходів, як особисте зобов'язання та особиста порука. Крім того, слідчий міг би самостійно в межах КПК України вирішувати питання тимчасового доступу до речей і документів [2, с. 10].

Експерт Фондації DEJURE Б.В. Малишев підготував Аналітичний звіт «Основні шляхи реформування правничої (юридичної) освіти в Україні», в якому стверджується, що якість вищої юридичної освіти не задовольняє більшість роботодавців (як серед приватного сектору, так і серед органів державної влади) через те, що випускники юридичних факультетів ЗВО мають недостатній рівень володіння практичними навичками [12, с. 6–7].

Разом із тим слід підтримати заперечення Б.В. Малишева щодо недоцільності прив'язки багатьох положень проєктів концепцій лише до чотирьох правничих («регульованих») професій: суддя, адвокат, прокурор, нотаріус. Тобто, інші професії, які потребують диплому про вищу юридичну освіту (юристи, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях; юридичні консультанти; приватні виконавці; слідчі; науковці та викладачі у сфері права; помічники адвокатів; помічники нотаріусів тощо), будуть мати статус «другорядних юристів». Крім того, набуттю статусу судді, прокурора, адвоката передуює виконання законодавчої вимоги про наявність стажу роботи за фахом після отримання диплому [12, с. 10].

О.П. Подцерковний зазначає, що в юридичній освіті головне значення мають юридична методологія, теорія права і дисципліни, які дозволяють оволодіти основами юридичної інтерпретації, а вже потім – практичні знання, які здобуваються при проходженні практики як виду навчального навантаження в юридичних клініках, при поєднанні навчання і стажування в юридичних компаніях і органах влади, що і відбувається в більшості випадків на старших курсах ЗВО. Зокрема, зарубіжний досвід свідчить про існування багаторівневої підготовки професійних юристів [13].

Крім того, в розвинених країнах світу, а саме в США, Великобританії, Німеччині, Франції та інших, немає єдиного тестування при вступі до магістратури права, а випускний іспит проводиться екзаменаційною комісією університетів і лише як виняток (наприклад, у Німеччині) по практичній частині – комісією Міністерства юстиції.

В результаті запровадження єдиного спеціалізованого іспиту у формі тесту для випускників юридичних ЗВО з'являться юристи, які будуть не здатні самостійно вирішувати правові проблеми. Коли їм запропонують на вибір кілька варіантів вирішення завдання, вони, ймовірно, зможуть поставити потрібну «галочку», але самостійно запропонувати варіанти вирішення спору, альтернативне рішення або оцінити докази вони не зможуть. Слід погодитися з думкою, що лише реальна конкуренція ЗВО, а не державне регулювання і контроль, мають сприяти розвитку юридичної освіти та підвищенню якості підготовки випускників-правників [13].

2. Особливості підготовки слідчих і дізнавачів для органів досудового розслідування Національної поліції в контексті прийняття Закону «Про кримінальні проступки»

На думку вітчизняних законодавців і правоохоронців, Закон «Про кримінальні проступки» (далі – Закон) дозволить розслідувати нетяжкі злочини за спрощеною процедурою, що має суттєво розвантажити слідчих (в середньому на одного слідчого в Україні нині припадає до 370 кримінальних проваджень). До прийняття цього Закону лише слідчі здійснювали досудове розслідування за всіма заявами та повідомленнями, в яких містяться відомості про кримінальні правопорушення. Після введення поняття «кримінального проступку» та спрощеної процедури його розслідування слідчі зможуть сконцентруватися на розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів [14, с. 12].

Слід зазначити, що на рівень та якість діяльності органів досудового розслідування Національної поліції впливає низка негативних факторів, а саме значне «перезавантаження» слідчих підрозділів; поступове розмивання професійного ядра (понад 50% слідчих Національної поліції мають стаж роботи до п'яти років); недосконалість окремих положень кримінального процесуального законодавства тощо.

Проводити розслідування кримінальних проступків будуть дізнавачі (службові особи підрозділу дізнання органу Національної поліції). Розслідування кримінальних проступків буде проводитися у формі дізнання зі спрощенням процедури, включаючи скорочені строки – не більше 72 годин з моменту повідомлення особі про підозру чи затримання або в інших випадках у строк до одного місяця.

Зважаючи на те, що Закон «Про кримінальні проступки» набув чинності з 1 липня 2020 року, перед ЗВО МВС України постало актуальне завдання проведення підвищення кваліфікації (спеціалізації) кількох тисяч кандидатів на посади дізнавачів у підрозділах дізнання Національної поліції.

Якщо комплектування посад слідчих передбачає наявність вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» («Правознавство») ступеня вищої освіти спеціаліст, магістр, то для призначення на посади дізнавачів, на мою думку, необхідно мати вищу освіту ступеня бакалавр за спеціальностями «Право» або «Правоохоронна діяльність».

Б.В. Малишев вважає, що необхідний комплексний підхід до реформування поліцейської освіти, пов'язаний із тим, що досвід провідних західних країн демонструє, що наявність вищої юридичної освіти є необхідною умовою далеко не для всіх посад у структурі Національної поліції [12, с. 12]. Дійсно, нині обов'язковою в системі Національної поліції є наявність вищої юридичної освіти лише для слідчих і керівного складу підрозділів кримінального блоку та деяких інших посад. Після прийняття Закону «Про кримінальні проступки» постає також завдання укомплектування посад дізнавачів працівниками з вищою освітою як мінімум бакалаврського рівня за спеціальністю «Право» або «Правоохоронна діяльність».

Що стосується пропозиції про надання поліцейським конкретних знань, умінь і практичних навичок для безпосереднього застосування їх у професії в рамках інтенсивного курсу навчання від 3-6 місяців до 1,5 року в рамках спеціальних профільних поліцейських шкіл, які не мають статусу ЗВО, то такий механізм вже реалізований у навчальному процесі центрів первинної професійної підготовки «Академія поліції» для підготовки патрульних поліцейських та деяких інших категорій посад. Проте підготовка фахівців для підрозділів досудового розслідування та кримінальної поліції вимагає інших підходів, які можливі лише в умовах ЗВО, де комплексно поєднується оволодіння теоретичними знаннями, вміннями та практичними навичками (Таблиця 1).

Таблиця 1

Результати опитування практичних працівників щодо підготовки слідчих для підрозділів досудового розслідування Національної поліції

Пріоритетні напрями підготовки слідчих для підрозділів досудового розслідування Національної поліції	Кількість позитивних відповідей (у %)
– отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО МВС України та ЗВО МОН України	88,0
– надання поліцейським конкретних знань, умінь і практичних навичок для безпосереднього застосування їх у професії слідчого в рамках інтенсивного курсу навчання від 3-6 місяців до 1,5 року в рамках спеціальних профільних поліцейських шкіл, які не мають статусу ЗВО	13,0
– спеціалізація працівників інших підрозділів Національної поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України	57,0

Так, респонденти до пріоритетних напрямів підготовки слідчих для підрозділів досудового розслідування Національної поліції відносять отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО (88,0%) та спеціалізацію працівників інших підрозділів Національної поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України (57,0%).

Результати опитування практичних працівників щодо підготовки дізнавачів для підрозділів досудового розслідування наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Результати опитування практичних працівників щодо підготовки дізнавачів для підрозділів досудового розслідування Національної поліції

Пріоритетні напрями підготовки дізнавачів для підрозділів досудового розслідування Національної поліції	Кількість позитивних відповідей (у %)
– отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО МВС України та ЗВО МОН України	76,0
– отримання вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» в ЗВО МВС України	53,0
– надання поліцейським конкретних знань, умінь і практичних навичок для безпосереднього застосування їх у професії слідчого в рамках інтенсивного курсу навчання від 3-6 місяців до 1,5 року в рамках спеціальних профільних поліцейських шкіл, які не мають статусу ЗВО	22,0
– спеціалізація працівників інших підрозділів Національної поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України	67,0

Тобто до пріоритетних напрямів підготовки дізнавачів для підрозділів досудового розслідування Національної поліції належить отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО (76,0%), отримання вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» в ЗВО МВС України (53,0%) та спеціалізація працівників інших підрозділів Національної поліції, які будуть розслідувати кримінальні проступки, в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України (67,0%).

На виконання доручення МВС України фахівці Національної академії внутрішніх справ розробили професійну програму підвищення кваліфікації (спеціалізації) дізнавачів Національної поліції. Загальний фонд навчального часу підвищення кваліфікації за професійною програмою становить 192 години.

Робоча група МВС України з питань реформування відомчої освіти запропонувала інноваційне бачення моделі послідовного набуття дізнавачами та іншими категоріями працівників поліції, уповноважених на проведення дізнання, професійної компетентності. Система спеціалізованого навчання передбачає послідовне перебування слухача в ЗВО і практичному підрозділі, що має сприяти адаптації процесу підготовки дізнавачів до потреб службової діяльності [15, с. 11].

Висновки. Отже, працівники органів досудового розслідування Національної поліції мають бути належним чином фахово підготовленими, щоб бути в змозі ефективно та якісно проводити досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків. У зв'язку з прийняттям Закону «Про кримінальні проступки»:

1. Пріоритетними напрямами підготовки слідчих для підрозділів досудового розслідування Національної поліції є отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО МВС України та ЗВО МОН України, а також спеціалізація працівників інших підрозділів Національної поліції в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України.

2. Пріоритетними напрямами підготовки дізнавачів для підрозділів досудового розслідування Національної поліції є отримання вищої юридичної освіти за спеціальністю «Право» в ЗВО, отримання вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» в ЗВО МВС України та спеціалізація працівників інших підрозділів Національної поліції в системі післядипломної освіти ЗВО МВС України.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України № 2617-VIII від 22.11.2018. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 17. Ст. 71.
2. Сокурєнко В.В. Актуальні питання досудового розслідування і тенденції розвитку криміналістичної методики. *Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики* : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 21 листопада 2018 року). Харків, 2018. С. 10–12.
3. Про Національну поліцію : Закон України № 580-VIII від 02.07.2015. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України № 4651-VI від 13.04.2012 / *Верховна Рада України*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T124651> (дата звернення: 15.06.2020).
5. Концепція вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника відповідно до європейських стандартів вищої освіти та правничої професії : проєкт, 2016. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/NT2731> (дата звернення: 15.06.2020).
6. Концепція реформування юридичної освіти : проєкт, 2019. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/koncepciya-vdoskonalennya-pravnichoyi-yuridichnoyi-osviti-dlya-fahovoyi-pidgotovki-pravnika> (дата звернення: 15.06.2020).
7. Проєкт Закону про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до правничої професії (реєстраційний № 7147 від 28.09.2017). URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JH5IJ00A.html (дата звернення: 15.06.2020).
8. Проєкт Закону про юридичну освіту та юридичну (правничу) професію (реєстраційний № 7147-1 від 17.10.2017). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62728 (дата звернення: 15.06.2020).
9. Концепція розвитку юридичної освіти : проєкт, розроблений та обговорений на робочих зустрічах народних депутатів України спільно з експертами у галузі права та вищої освіти, 2020. URL: <http://kno.rada.gov.ua/fsview/75465.html> (дата звернення: 15.06.2020).
10. Барабаш Ю. Аналіз проекту Концепції реформування юридичної освіти в Україні у світлі отриманих відгуків за результатами регіональних обговорень. USAID. URL: https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/NJ_Y_Barabash_Report-on-Draft-LER-Concept-Paper-and-Recommendations-for-Improvement_May-22_2017.pdf (дата звернення: 15.06.2020).
11. Цуцкірідзе М. Ми готові максимально сприяти молодим фахівцям, які вирішать приєднатися до лав поліції. URL: https://mvs.gov.ua/ua/news/25349_Maksim_Cuckiridze_Mi_gotovi_maksimalno_spriyati_molodim_fahivcyam_yaki_virishat_pridnatisya_do_lav_policii.htm (дата звернення: 15.06.2020).
12. Малишев Б.В. Основні шляхи реформування правничої (юридичної) освіти в Україні. Київ, 2019. 20 с.
13. Подцерковный О. Злокачественное образование. *Юридическая практика*. № 51, 17.12.2019. URL: <https://pravo.ua/articles/zlokachestvennoe-obrazovanie/> (дата звернення: 15.06.2020).
14. Бандурка О.М. Окремі напрями вдосконалення кримінального процесу і криміналістики. *Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики* : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 21 листопада 2018 року). Харків, 2018. С. 12–14.
15. Черней В.В., Чернявський С.С. Запровадження інституту кримінальних проступків у контексті реформування системи досудового розслідування в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3(112). С. 7–14.